

TUR S11 2-3 dager

Sylryggen,
stykkevis eller hel

Toppturhelg i Nedalen

Nedalshytta er et godt utgangspunkt for en toppturhelg i og ved Sylmassivet. De høyeste toppene er Storsola, Storsylen og Nordskardsfjellet. Sylryggen med tilhørende topper og isbreer er et fortettet område med botner, breer, rygger og bratte fjellvegger. Her har vi en del av det alpine Norge stikkende rett opp av høgfjellsvidda. Noe tilsvarende fortettet og komplett alpint område finner vi ikke andre steder i Trøndelag. Lørdag går vi Sylryggen, søndag tar vi en rolig tur over Nordskardsfjellet i Skardormassivet.

Vi kommer oss inn til **Nedalshytta**, betjent, TT, fredags kveld, så vi kan starte tidlig neste morgen. Vi kan kjøre bil nesten helt inn eller ta buss til Stugudal og få skyss eller drosje inn til hytta.

Hele **Sylryggen** på langs krever hele dagen. Selve ryggen er en knapp mil lang. Turen over ryggen starter ved å gå inn til Ekorrdøra på svensk side. Vi følger ruta mot Sylstationen. Herfra skrår vi tilbake opp på ryggen og følger den innover og over toppene på Storsola, 1728 m. Ryggen er stort sett bred og fin og gå, men smalner av og er luftig (1-2 meter) på noen få passasjer. Vi har de fine fjellformasjonene på Templet ute til høyre. De fineste tverryggene og botnene i massivet ligger på østsida. Vi fortsetter lett etter ryggen mot Storsylen. Rett innunder Storsyltoppen er det en 8 meter bratt rygg hvor det er behov for noe enkel klatring for å komme opp. Dette er grunnen til at vi anbefaler å gå fra sør mot nord. De fleste som er vant til å gå og klive en del i fjellet vil ikke ha problemer med å komme opp og vil ikke føle behov for sikring. Vi har for sikkerhets skyld med et tau for at en som lett kommer

På tur langs Sylryggen. Foto: Karl Sellgren

opp kan sikre de som føler behov for det. Det er for dumt at noen blir stående igjen her. Vel oppe på toppen, 1762 m, kan hovedrasten nytes. Vi er fortsatt ikke forvent med utsikten. Sylmassivet ligger helt fritt og utsikten er utrolig vid. Ned mot skardet er det merket rute. Her er noen sva som kan være sleipe. Vi fullfører ryggturen ved å ta over Lillsylen. Vi tar ryggen videre vestover og skrår etter hvert ned på ruta fra Storerkivollen.

Den korte varianten av Sylryggen er å gå opp ura til ryggen mellom Storsola og Storsylen og fortsette langs ryggen nordover etter en avstikker bort til toppen av Storsola.

Søndag tar vi turen tilbake til Stugudal over de to toppene på **Nordskardsfjellet**. Mange av ryggene i Skardørsfjella er dessverre dekket av ur som gjør det tungt å gå og blir sleip i regnvær. Turen over Nordskardsfjellet er derimot fri for ur. Vi tar opp fra Sylsjøvegen etter bekkedraget til Gjetbekken til

den høyeste toppen, 1529 m, tar over på den lavere naboryggen, følger denne framover, skrår etter hvert ned på merket rute fra Skarddøra og følger denne ned i Stugudal. Utsikten fra toppene er vid og fri bl a sørover Skardørsfjella, utover Nesjøen, innover Sylsjøen og ned i Stugudal.

Vinter:

Disse ryggturene er ikke vinterturer for andre enn de spesielt interesserte. Vinterbestigning på Storsylen bør gjøres fra svensk side, fra Sylstationen.

Rutebeskrivelser:

Både de merka rutene og mange av variantene er beskrevet i TTs håndbok Sylene og Trollheimen.

Kart:
1:100 000 Sylene eller svensk 1:100.000 blad Z 6 Storlien - Vålådalen – Ljungdalen. For den norske siden: 1:50 000 Stugusjø og Essandsjøen (nyere utgaver skal også vise terrenget på svensk side).

Roar Nålsund

Skjene settes igjen for den kvasse ryggen på turen fra Sylstationen til Storsylen. Foto: Erik Stabell

Ferdsselsveier over fjellet

Det har gjennom historien vært flere ferdsselsveier gjennom Sylan. De ble brukt av lokalbefolkningen for å bytte varer, av pilegrimer, embetsmenn og handelsreisende. De to mest brukte rutene var fra Stugudal og østover gjennom Skardøra og Nedalen (daldraget der Sylsjøen ligger) til Ljungdalen. Det var trolig denne ruta kong Sverre gikk sammen med birkebeinerne i 1177 på vei til Nidaros (Trondheim). Den andre gikk fra Stugudal og sørover gjennom Møsjødalen via Møsjødalvollen sørøstover langs Vigelsjøens østsida forbi Haftorstøtens sørsida og langs elva Ljusnan i Ljusnedalen. Spor etter denne ruta er fortsatt godt synlige og starter nede i Stugudal hvor den følger "veien" til fjellgården Langen det første stykket. Å studere disse minnene anbefales sterkt for den som vil gå litt utenom allfarvei.

Flyktningeruter.

Det er en kjent sak at det var en betydelig trafikk av flyktinger og kurerer over grenseområdene i Trøndelag til Sverige under siste krig. (Bygdebok for Tydal, bind 2, antyder mellom ett og to tusen bare gjennom Neadalføret). I motsetning til rutene i Sør-Norge, gikk rutene i Trøndelag temmelig høgt til fjells, 700 - 1200 moh, og var derfor oftere utsatt for uvær som satte både kurerer og flyktinger på ekstra påkjenninger. I Trøndelagsfjellene er det flere minnestøtter over folk som stupte, enten på grunn av utmattelse eller av fiendens kuler.

Klima og skoggrense

Klimaforskere har vist at klimaet om sommeren i Norge tidligere har vært tørrere og 3 til 4° varmere enn i dag. Det betyr at skoggrensene den gang gikk høyere. Det regnes med en forskjell på 2 - 300m. Det varme klimaet varte i Norge fra slutten av siste istid i ca 5000 år fram til for ca 5000 år siden. Da skjedde det en klimaforverring i løpet av noen hundre år til en værtype lik den vi har i dag. Hele dalen der Sylsjøen ligger var f.eks kledd med furuskog mens Helagsstugorna lå i bjørkeskogen. Det er funnet rester etter fururøtter i en myr et stykke ovenfor Nedalshytta mot Ekorrdøra. Slike rester kan du regne med har en alder på over 5000 år.